

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2019

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 21/2

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephepotšišo le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE PEDI:

KAROLO YA A: Ditaodišo (50) KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano (2 x 25) (50)

- Araba potšišo E TEE KAROLONG YA A le dipotšišo TŠE PEDI KAROLONG YA B.
- 3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
- 4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
- 5. Beakanya taodišo le mehuta ye mengwe ya ditšweletšwa (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o fe padišišo/palobohlatse. Peakanyo e tšwelele PELE ga taodišo le ditšweletšwa tšeo.
- 6. Peakanyo e swanetše go bonagala gabotsebotse gore ke peakanyo. Ka gona o eletšwa go thala mothalo go putlaganya peakanyo ye nngwe le ye nngwe.
- 7. O eletšwa kudukudu go diriša nako yeo o e filwego ka tsela ye:

KAROLO YA A: Metsotso ye e ka bago ye 80

KAROLO YA B: Metsotso ye e ka bago ye 70 (2 x 35)

- 8. Nomora dikarabo go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
- 9. Hlogo ga se ya swanela go akaretšwa ge go balwa mantšu.
- 10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a 400–450 (diteng fela).

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

- 1.1 Letšatši leo ke be ke le naletšana. [50]
- 1.2 Ke nako ... [50]
- 1.3 Go kgaotšwa ga mohlagase ke ba Eskom. [50]
- 1.4 Bohlokwa bja boutu ya ka dikgethong. [50]
- 1.5 O se bone tholaboreledi ...

Dumela goba o ganetše.

1.6 Lekodišiša diswantšho tše tša ka tlase ka tsenelelo le tsinkelo gomme o kgethe SE TEE sa tšona o ngwale taodišo ka sona. Dikgopolo tša gago di nyalelane le tše di tšwelelago seswantšhong.

1.6.1

[Mothopo: www.black and white images.com]

[50]

1.6.2

[Mothopo: www.heartbroken.com]

[50]

1.6.3

[Mothopo: www.fotosearch.com]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO

POTŠIŠO YA 2

Araba dipotšišo TŠE PEDI go tše tshela tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a 180–200 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

2.1 **LENGWALO LA SEGWERA**

Malome wa gago o ile moše ka mošomo gomme o go kgopetše gore o šale ka ga gagwe. Go bile le ledimo le legolo leo le hlotšego tshenyo. Mo ngwalele lengwalo o mmotše ka ga tshenyo yeo.

[25]

2.2 LENGWALO LA GO KGOPELA MOŠOMO

O bone kwalakwatšo ya mošomo wa go amogela baeng hoteleng ya Legaelaka. Diriša diteng tša kwalakwatšo ya ka tlase go ngwala lengwalo la go kgopela mošomo wo.

KWALAKWATŠO YA SEKGOBA SA MOŠOMO

HOTELE YA LEGAELAKA E NA LE SEKGOBA SA MOŠOMO WA GO AMOGELA BAENG.

Mokgopedi wa mošomo a be le tše di latelago:

- Maitemogelo a mengwaga ye mebedi
- Lengwalo la mphato wa marematlou
- Dithuto tša maleba
- Bokgoni bja go šomiša khomphutha
- Bokgoni bja go bolela maleme a Bathobaso
- Mengwaga ya ka fase ga masometharo

Mošomo o mabapi le:

- Go araba megala
- Go amogela baeng

Dikgopelo di romelwe go: TH Masemola

Atrese: 679 Dire Street, Naledi Ext, Kwa-Xuma, 1868

Nomoro ya mogala: 011 983 2021 Emeile: legaelaka@gmail.com

Letšatši la mafelelo la dikgopelo: 30 Manthole 2019

[25]

2.3 LENGWALO LA GO TIIŠETŠA KGOPELO YA MOŠOMO LE BOITSEBIŠOPHELO

O bone kwalakwatšo ya mošomo wa nakwana lebenkeleng la diaparo toropongkgolo ya geno. Ngwala boitsebišophelo gammogo le lengwalo la go kgopela mošomo wo.

Boitsebišophelo bja gago bo ngwalwe go ya ka dihlogwana tše di latelago:

- 1. Tša dithuto
- 2. Maitemogelo a mošomo
- Dihlatse

[25]

2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO

O mothopasefoka wa diphadišano tša boramahlale ba bannyane. Ngwala potšišotherišano ye o e tsenetšego ya go ya go emela naga ya geno diphadišanong tša lefase tša boramahlale ba bannyane mošewamawatle.

[25]

[25]

2.5 **LENANETHERO LE METSOTSO**

Kantoro ya hlogo ya sekolo sa geno e letše e hlasetšwe ke basenyi. Ke wena mongwaledi wa mokgatlo wa baithuti sekolong. Feleletša lenanethero le o le filwego ka tlase gomme o le diriše go ngwala metsotso ya kopano ya tšhoganetšo yeo e bego e swerwe.

Lefelo: Sekolong

Letšatšikgwedi: 18 Lewedi 2019

Nako: 14:00

Lenanethero

- 1. Pulo le kamogelo
- 2. Maloko ao a tlilego kopanong
- 3. Maloko ao a kgopetšego tshwarelo
- 4. Tabakgolo:
  - 4.1 _____ 4.2 ____
  - 4.3 ____ Tše dinawe
- 6. Tswalelo [25]

2.6 TAODIŠWANA/ATHIKELE YA KGATIŠOBAKA

Dintwa tša ka dikolong di fetogile bogobe bja ka mehla. Ngwalela kgatišobaka taodišwana (athikele) yeo ka yona o kgalago maitshwaro a mohuta wo.

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 50 PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100